

2021 BAKIŞ

ÖZLEM BAY YILMAZ
obay@ekonomist.com.tr

“İlaçta üretim üssü haline gelebiliriz”

Türkiye'nin ilaçta küresel bir oyuncu olması için yoğun çalıştıklarını söyleyen Abdi İbrahim Yönetim Kurulu Başkanı Nezih Barut, “Ülke olarak ilaçta ama bilhassa biyobenzer ilaçta üretim üssü haline gelebileceğimize inanıyorum” diyor.

İlaç sektöründe 108 yıldır faaliyet gösteren ve 18 yıldır pazar liderliğini koruyan Abdi İbrahim, 2020 yılının zor ekonomik koşullarına rağmen yatırım yapmaktan geri kalmayarak dikkatleri üzerine çekti. İsviçre’de kurulu 83 yıllık OM Pharma ilaç şirketini İsviçreli bir ortak girişim grubu ile birlikte satın alan Abdi İbrahim, böylece Avrupalı bir ilaç şirketiyle stratejik ortaklık kuran ilk ve tek Türk ilaç şirketi olarak tarihe geçti. Önümüzdeki dönemde de yeni satın almalara sıcak bakan şirketin yönetim kurulu başkanı Nezih Barut, “AR-GE çalışmaları yürüten ve ciddi potansiyele sahip start up’lar ile olası bir satın alma durumunda bize önemli sinerjiler kazandırabilecek şirketler için her zaman yatırım olanaklarını takip etmeye devam ediyoruz” diyor. Nezih Barut, ilaç sektörüne ilişkin değerlendirmelerinden 2021 ajandalarına kadar pek çok sorumuzu şöyle yanıtlıyor:

İlaç sektörünün 30 yıllık geçmişine ilişkin neler söylemek istersiniz?

Geçtiğimiz 30 yıla bakıldığında, sektör olarak üretimimizin, ihracatımızın ve istihdamımızın arttığını, ülke ekonomisine çok yönlü faydamızın yıldan yıla daha fazla olduğunu görüyoruz. Potansiyelimizi ve büyüme arzumuzu en iyi şekilde değerlendirerek, Türkiye’nin ilaçta küresel bir oyuncu olması için canla başla çalışıyoruz. Fiyatlandırma, ruhsatlandırma ve bilhassa biyoteknoloji alanındaki mevzuatla ilgili beklentilerimizin gerçekleşmesi halinde, ülke olarak ilaçta ama bilhassa biyobenzer ilaçta üretim üssü haline gelebileceğimize ve dünya liginde ses getirecek etkinliğe ulaşabileceğimize yürekte inanıyorum.

Bu yıl ilaç sektörünün hacminde nasıl bir değişim bekliyorsunuz?

Bilindiği gibi pandeminin ilan edilmesiyle bir-

“İlaçta yerelleşme hamlesi sektörü büyüttü”

“Sektörümüz açısından dönüm noktası sayılabilecek konulardan birisi ‘ilaçta yerelleşme’ hamlesi olmuştur. Bu hamle sayesinde, yerli ilaç üretimimiz ivme kazandı, ülkemize yapılan know-how transferi ve doğrudan yabancı yatırımlar ile hem istihdam artışı sağlandı hem de sektörümüz büyüme ivmesi kazandı. Sınırların kapandığı, ülkelerin ilaç ve aşı temin etme noktasında adeta yarışa girdiği bir dönemde, başta ilaç fiyatları olmak üzere, ilaç sektörünün gelişiminin önünü açan ve sürdürülebilir büyümesini temin edecek uzun soluklu politikaların ve yasal düzenlemelerin; bilhassa da AR-GE çalışmalarını destekleyen yeni teşvik stratejilerinin hayata geçirilmesi gerekiyor.”

likte alınan tedbirler doğrultusunda acil durumlar dışında hastaneye ve hekime başvurma sıklığı ve sayısı çok düştü. Eczanelere girişler de sınırlı seviyede gerçekleşti. Dolayısıyla yazılan reçete sayısı ve toplam ilaç kullanımında ciddi bir gerileme yaşandı. Bu gelişmeler sonucunda 2020’de Türkiye ilaç pazarındaki hacmin yüzde 4 küçülme ile 2,2 milyar kutu olarak gerçekleşmesini bekliyoruz.

Sektörünüzde önümüzdeki dönemde büyümenin ana unsurları neler olacak?

Önümüzdeki dönemde ilaçta büyümenin ana odaklarından biri biyoteknoloji olacak. Nitekim biyoteknolojik ilaçların dünyadaki pazar payı yüzde 30’a, Türkiye’de ise yüzde 24’e dayanmış durumda. Bu oranların artması bekleniyor. Biyoteknolojik ilaçları ülkemizde üretmemiz, ithalatımızı azaltacağı gibi ihracatımızı da artıracak. Cari açık üzerinde çift yönlü olumlu etki yaratacak. Tek bir terapötik alandan, insülinde örnek verecek olursak; ülkemizde kullanılan ve kendisi de bir

biyoteknolojik ilaç olan insülinin yüzde 99'u ithal. Bu ithalat için SGK'nın ödediği rakam 2019 yılı sonu itibarıyla 1,3 milyar TL. Ülkemizde 8,5 milyon diyabet hastasının kullandığı insülinin yanında, diyabet hastalarının tedavisi için sağlanan sigortacılık hizmetinin değeri de 2019 yılı sonunda 4,5 milyar TL'ye ulaştı. Tıpkı insülin gibi daha pek çok biyoteknolojik ürünün ülkemizde üretilmesiyle ekonomimize önemli katkılar sunabiliriz.

Şirket olarak 2021 ajandanızın önemli gündem maddeleri neler?

2021 ajandanızın en heyecan verici gündemlerinden biri şüphesiz yakın zamanda tamamladığımız OM Pharma satın alması. OM Pharma'nın kimyasal ilaç portföyündeki bazı ürünleri tüm dünya için Esenyurt'taki tesislerimizde üretme ve dünya pazarlarına ihraç etme imkanına sahip

"Yatırım fırsatlarını değerlendiriyoruz"

Önümüzdeki dönemde de satın almalar planlıyor musunuz?

"İlaç endüstrisinin önemli ülkelerinde yeni nesil ilaçlar ve moleküller konusunda AR-GE çalışmaları yürüten ve ciddi potansiyele sahip start up'lar ile olası bir satın alma durumunda bize önemli sinerjiler kazandırabilecek şirketler için her zaman yatırım olanaklarını takip etmeye devam ediyoruz."

olacağız. Ayrıca, OM Pharma ortaklığımız çerçevesinde, biyoteknoloji AR-GE'sine önümüzdeki beş yılda ayıracağımız 250 milyon İsviçre Frank'ı büyüklüğündeki kaynak sayesinde yeni biyoteknolojik ürünler geliştirmeyi hedefliyoruz. Diğer yandan, bu ortaklığımız sayesinde, halihazırda faaliyetimiz bulunmayan Latin Amerika, Çin ve ABD ilaç pazarları başta olmak üzere yeni pazarlara açılmayı; halihazırda aktif olduğumuz ancak OM Pharma'nın bulunmadığı pazarlarda da OM Pharma'nın ürünlerinin satış ve pazarlamasını yaparak büyümeyi hedefliyoruz.

Yurtiçinde yatırımlarınız olacak mı?

2021'de yurtiçinde üretim tesislerimize yönelik yeni yatırımlarımız da olacak. Pandeminin karamsar atmosferine kapılmadan, yaklaşık 150 milyon dolar büyüklüğündeki yatırım planımızı hayata geçirmek üzere çalışıyoruz. Başka global şirketler için de üretim yapmayı hedefliyoruz. Tüketici sağlığı alanında Türkiye başta olmak üzere global ölçekte marka değerine haiz ürünlere sahip olmak ve daha fazla ihracat yapmak için yoğun mesai harcıyoruz. Bizi tüm bu hedeflerimize götürecek yatırım ve iş ortaklığı fırsatlarını da gelecek dönemde çok yönlü olarak dikkatle değerlendirmeye devam edeceğiz.

Önümüzdeki yıl fark yaratacağınız alanlar olacak mı?

Fark yaratacağımızı düşündüğümüz alanlardan biri 'değer katılmış eşdeğer ilaçlar' kategorisi olacak. Bu segment, bir süredir üzerinde odaklandığımız alanlardan birisi. Bu alanda da liderlik üstlenmek istiyoruz.

Geçen yılki cironuz neydi, bu yılki hedef cironuz nedir?

4 bin 600 kişilik çalışan ordusuyla güçlü bir aileyiz. 2019 yılında konsolide cironuz 3,6 milyar TL olarak gerçekleşti. 2020 yılında konsolide cironuzun 4,2 milyar TL olarak gerçekleşmesini öngörüyoruz.

